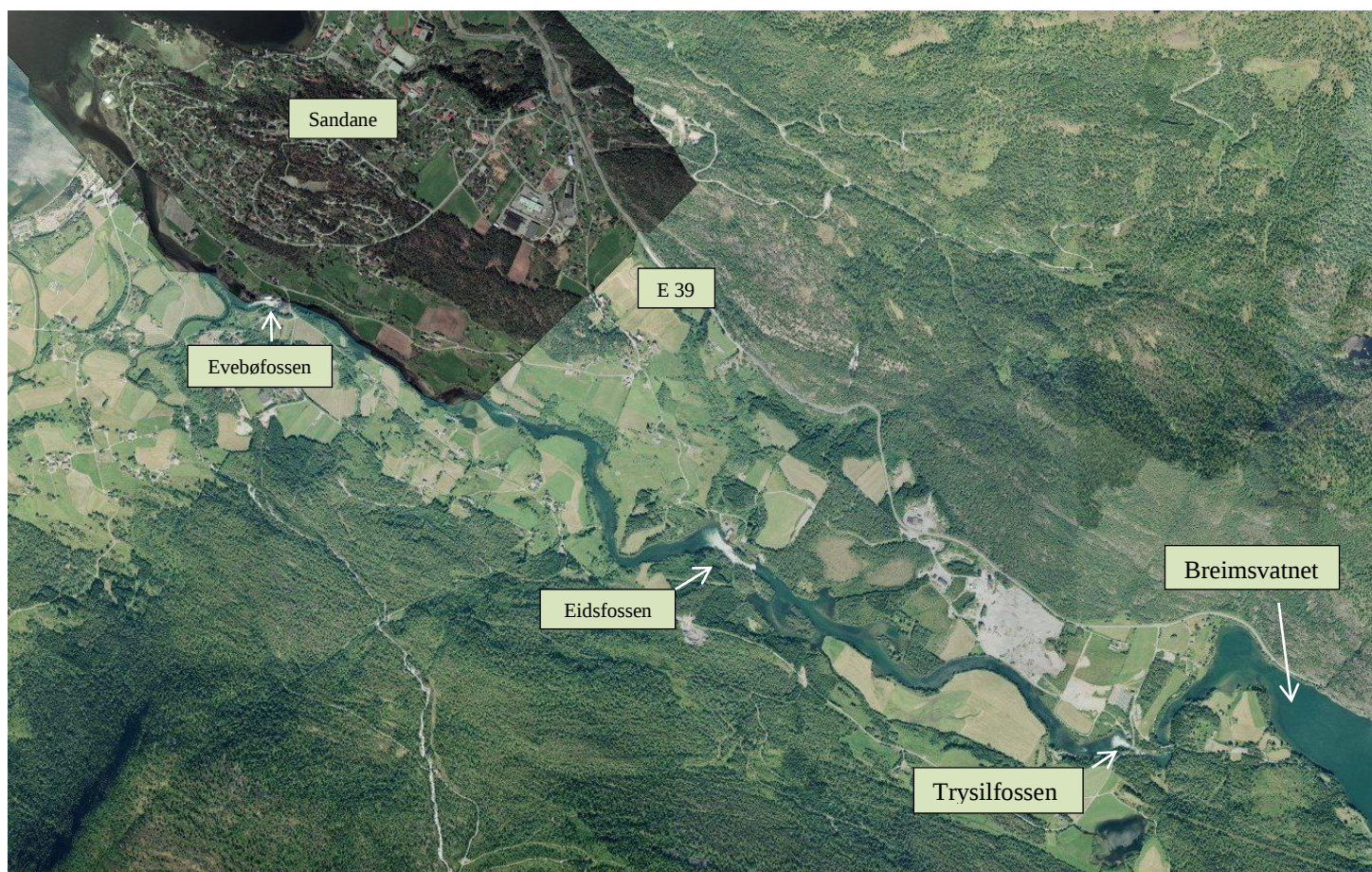

GLOPPEELVA

Avklaring konsesjonsplikt.

Generell informasjon og samandrag av rapporten
«Moglegheitsstudie Trysilfossen, Eidsfossen og
Evebøfossen» frå Sweco.

Gloppeelva

Opprusting- og utvidingsprosjekt for Trysilfossen, Eidsfossen og Ebebøfossen kraftverk Avklaring konsesjonsplikt.

Gloppen kommune (GK) eig dei tre kraftverka Trysilfossen, Eidsfossen og Ebebøfossen i Gloppeelva. SFE Produksjon AS (SFE-P) leiger kraftverka av kommunen, og noverande leigeavtale går ut i 2015. Kraftverka er til dels gamle og utnyttar berre delar av potensialet for kraftproduksjon. Kommunen ynskjer å vurdere tiltak for å oppnå optimal utnytting av kraftpotensialet i elva.

Gloppen kommune har engasjert SFE Produksjon AS til å vurdere mulegheitene for å utvikle dette potensialet i vassdraget. SFE Produksjon AS har vidare engasjert Sweco som underleverandør av konsulenttenester i samband med oppdraget.

Med tanke på omfanget av ein konsesjonsprosess ønskjer Gloppen kommune å få avklart nødvendig konsesjonsbehandling for anbefalt utbyggingsalternativ for dei 3 fossane.

I møte den 27. september 2012, blei NVE i Førde orientert om planane.

Gloppen kommune disponerer alle fallrettene i berørt vassdrag mellom Breimsvatnet og fjorden. Gloppen kommune ønskjer ikkje å endre reguleringskonsesjonen for Breimsvatnet.

Vedlagt rapport «Gloppeelva – Mogelegheitsstudie Trysilfossen, Eidsfossen og Ebebøfossen», datert 09.11.2012, inneheld forslag til opprusting og utviding av eksisterande kraftverk.

I Trysilfossen anbefalar vi å sette inn eit nytt 3. aggregat (alt. 1.1), slik det er tilrettelagt for i stasjonen. Tiltaket inkluderer også nytt inntak i Breimsvatnet. Det medfører at slukeevna aukar frå dagens 33 til 55 m³/s.

I Eidsfossen anbefalast vidare drift av aggregat IV (alt. 2.2), samt bygging av ny kraftstasjon ved sidan av den gamle. Slukeevna på aggregata aukar frå dagens 26 til 50 m³/s, som tilsvarar kapasiteten på ny dam med flaumluke og inntak med nye varegrindar bygt i 2007.

I Ebebøfossen anbefalast å gå vidare med eit alternativ (alt. 3.1), der slukeevna doblast til 14 m³/s.

I ettertid er rapporten med tilrådingar framlagt for kommunen, og for det vidare arbeid i fase 2 er det gjort følgjande vedtak:

RÅDMANNEN SI TILRÅDING:

1. Kommunestyret viser til inngått avtale mellom SFE om planlegging for utbygging/oppgradering av Gloppenstasjonane og godkjenner den utarbeidde rapporten.
2. Vidare planlegging og søknad til NVE skal skje etter alternativa: Trysilfossen kraftverk, alt. 1.1, Eidsfossen kraftverk, alt. 2.2 og Enebøfossen kraftverk, alt. 3.1

10.12.2012 FORMANNSKAPET

150/12 VEDTAK:

Rådmannen si tilråding vart samrøystes innstilt.

17.12.2012 KOMMUNESTYRET

102/12 VEDTAK:

Formannskapet si innstilling vart samrøystes vedteken.

Historiske data.

Etter det SFE er kjent med føreligg nemnte konsesjonar og løyver for vassdraget:

- Regulering av Breimsvatnet
 - Løyve av 17. oktober 1914 vedr. Reglar for regulering av Breimsvatnet.
 - Løyve av 9. september 1932 til å regulere Breimsvatnet
 - Løyve av 20. januar 1950 til å foreta ein endring av reguleringa i Breimsvatnet.

Med manøvreringsreglement av 16. februar 1979 med endringar av 5. april 1979 og seinare presiseringar. Løyve gjeld 1,8 m regulering og med restriksjonar i sommarperioden.

- Trysilfossen
 - Løyve til erverv av fall av 16. mars 1979
 - Anleggskonsesjon av 25. april 1979

- Eidsfossen
 - Løyve generator I av 26. oktober 1915 (Gjeld løyve til å byggje kraftleidningar)
 - Løyve generator II av 17. januar 1921
 - Løyve generator III av 4. september 1947
 - Løyve generator IV av 26. januar 1967

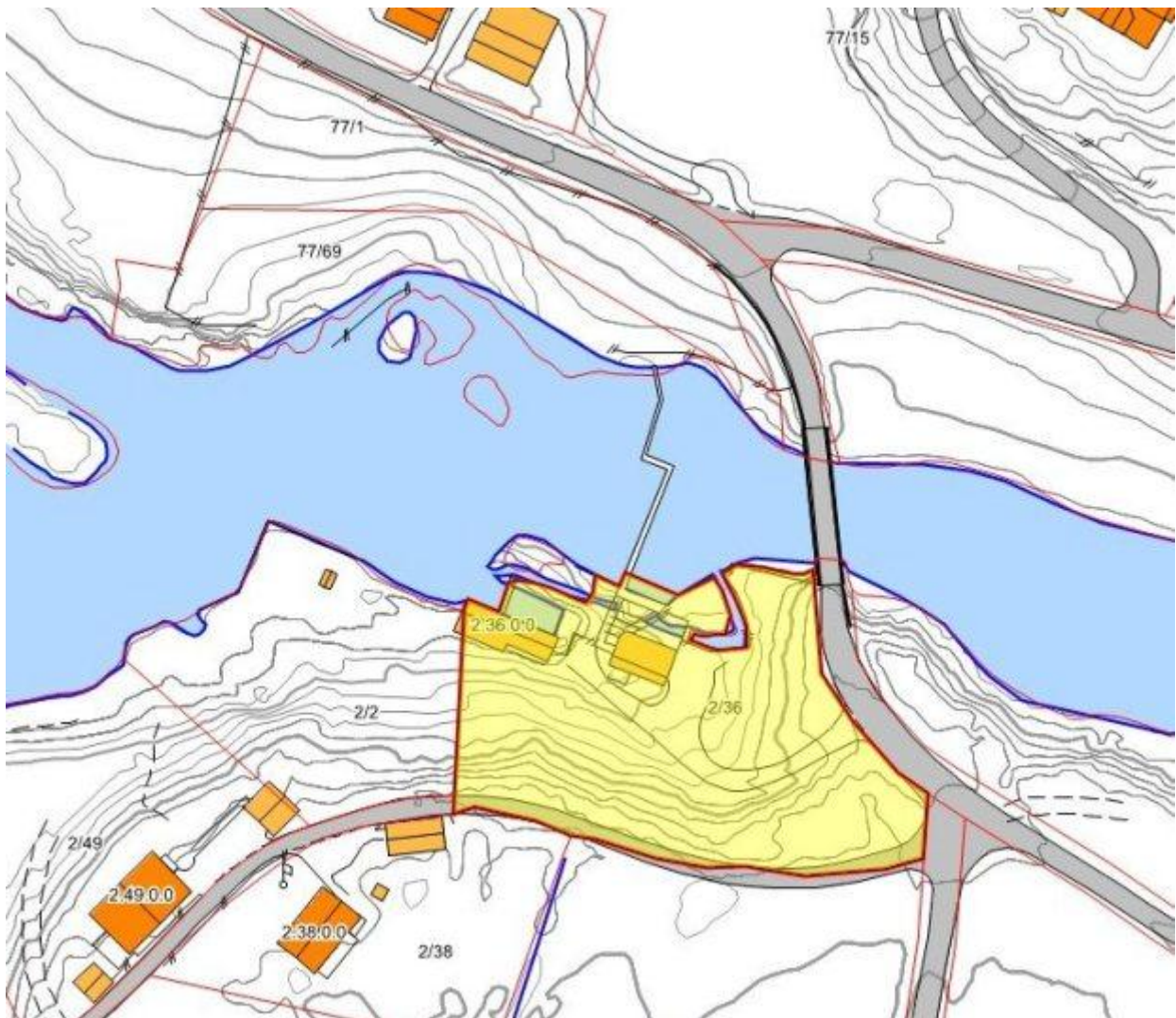
- Ebebøfossen
 - Løyve av 12. juni 1975 til å drive Ebebøfossen kraftverk på 500 kVA

Eigedomstilhøve.

Legg ved eigedomskart over dei tre kraftverka. Ein del av eigedomane er registrert på Gloppen Elektrisitetsverk (GEV) som igjen er eigd av Gloppen kommune.

Vedk. Ebebøfossen (2/36):

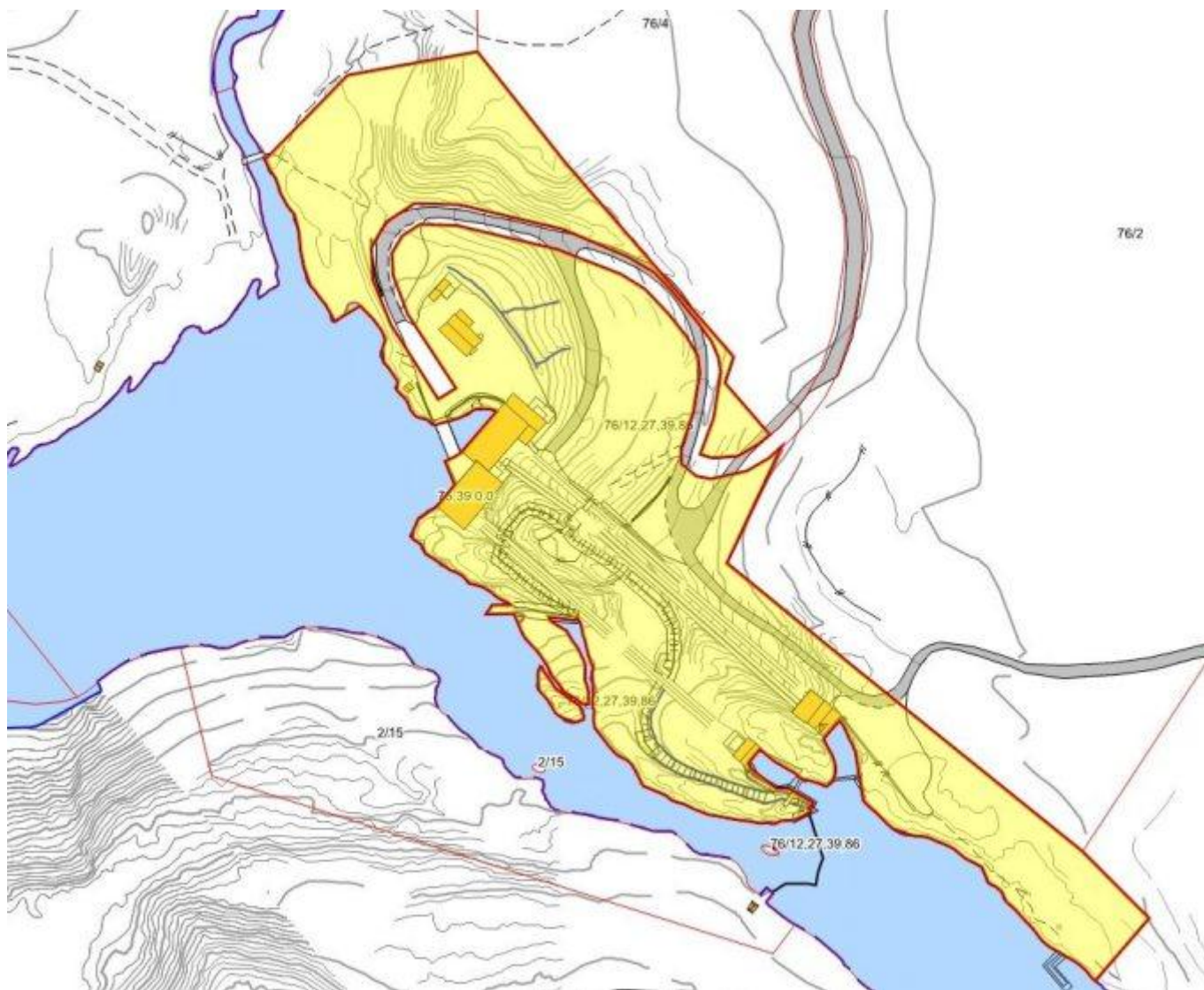
- Kartet viser eit 0/0 areal (kvit område) mellom klekkeriet/laksetrappa og fossen. Det er ein feil på kartet, og det tilhører 2/36 (GEV). Dette er beskrevet i skyldskifte frå 28. april 1964. Gloppen kommune er og eigar av 77/69 som ligg på motsatt side av elva.
- Klekkeriet er bygd og drifta av Gloppen Elveeigarlag, men GEV eig grunnen.

Kartgrunnlag: http://kart.nordfjordnett.no/intranet_1445/ (Velg søk: Eigedom med gardsnr. og bruksnr.)

Vedk. Eidsfossen (76/12, 27, 39, 86):

- Gloppen Kommune eig alt nødvendig areal som skal nyttast.
- Gloppen kommune er og eigar av 2/15 som ligg på sørsida av elva.

Kartgrunnlag: http://kart.nordfjordnett.no/intranet_1445/ (Velg søk: Eigedom med gardsnr. og bruksnr.)

Vedk. Trysilfossen:

- Gloppen Kommune og GEV eig nødvendig areal i/rundt kraftverk og inntak.
- Gloppen kommune er eigar av 76/69, 70
- Gloppen Elektrisitetsverk (GEV) er eigar av 76/110, 111, 112.
- 76/112 er området rundt inntaket.

Kartgrunnlag: http://kart.nordfjordnett.no/intranet_1445/ (Velg søk: Eigedom med gardsnr. og bruksnr.)

Samandrag av rapporten «Gloppeelva - Mogelegheitsstudie Trysilfossen, Eidsfossen og Ewebøfossen» frå Sweco.

Trysilfossen kraftverk

Beskriving av eksisterande anlegg

Trysilfossen kraftverk vart satt i drift i 1980. Kraftverket har inntak i Breimsvatnet og utløp ved foten av fossen.

Inntaket ligg nedstraums utløpet av Breimsvatnet og består av eit betonginntak med varegrinder. Inntaket har verken luker eller bjelkestengsel, og varegrinda er ikkje dimensjonert for planking. Det betyr at einaste avstengingsmogelegheit i vassvegen er innløpsventilane i kraftstasjonen. Inntaket har dårleg hydraulisk utforming, noko som gjer det umogleg å køyra full slukeevne i kraftstasjonen når vasstanden er under ca. kote +60,44 (1,10 m over lågaste regulerte vasstand). Falltaptet i inntaket er ikkje målt, men antakast å vera betydeleg.

Manglande avstengingsmogelegheit i inntaket gjer at vassvegen ikkje kan inspiserast, at sandfanget ikkje kan tømmast og at vedlikehald av hovudventilane i kraftstasjonen ikkje kan utførast utan etablering av ein fangdam. Vassvegen består av ein ca. 100 m lang tunnel med tverrsnitt 28 m². Utløpet frå aggregata går rett ut i elva nedstraums utan nokon form for utløpskanal.

I dammen er det ei klappeluke som vert brukt til regulering vassføringa i elva i samsvar med manøvreringsreglementet.

Hovuddata Trysilfossen kraftverk:

		Alt. 1.0	Alt. 1.1 Tilrådd alt.	Merk.
Idriftsett	år	1980		
Middelvassføring	m ³ /s	42,1	42,1	
Brutto fallhøgde	m	11,84-10,00	11,84-10,00	
Slukeevne	m ³ /s	33	55	
Effekt turbin	MW	3,15	5,5	Røyr turbin m/gir
Årleg produksjon	GWh	17,4	26,6	
Slukeevne oppgradert anlegg	m ³ /s	55	55	
Produksjonsauke	GWh	0	9,2	

Kort omtale av alt. 1.0

Alternativ 1.0 omfattar bygging av nytt inntak med moglegheit for avstenging av vassvegen, samt naudsynt opprusting av eksisterande komponentar i kraftstasjonen. Av omsyn til tilstanden på eksisterande anlegg, bør arbeida utførast innan 0-5 år.

Arbeida vil i hovudsak omfatta følgjande:

- Etablering av fangdam
- Riving av eksisterande inntak
- Utviding av tunnelinnløp for å redusera innløpstap
- Eventuell tunnelreinsk
- Nytt inntak dimensjonert for 55 m³/s, med avstengingsmoglegheit
- Utbetra innløpsventilane på eksisterande aggregat
- Nytt kontrollanlegg for to aggregat (naudsynt pga. tilgang på reservedelar)
- Hovudrevisjon av aggregat 1 og 2
- Nytt ventilasjonsanlegg
- Fjerning av fangdam

Kort omtale av alt. 1.1

Omfattar bygging av nytt inntak med moglegheit for avstenging av vassvegen, naudsynt opprusting av eksisterande komponentar i kraftstasjonen, samt installasjon av eit nytt 3. aggregat slik det er tilrettelagt for i stasjonen. Av omsyn til tilstanden på eksisterande anlegg, bør arbeida utførast innan 0- 5år.

Arbeida vil i hovudsak omfatta følgjande:

- Etablering av fangdam
- Riving av eksisterande inntak
- Utviding av tunnelinnløp for å redusera innløpstap
- Eventuell tunnelreinsk.
- Nytt inntak dimensjonert for slukeevne 55m³/s, med avstengingsmoglegheit
- Utbetra innløpsventilane på eksisterande aggregat
- Installasjon av eit nytt 3. aggregat på plassen mellom dei eksisterande. Aggregatet vil få ei slukeevne på ca. 22m³/s, slik at samla slukeevne i stasjonen vert 55m³/s.
- Aggregatet kan truleg byggjast direkte drevet, utan gir mellom turbin og generator
- Nytt kontrollanlegg for alle 3 aggregat
- Ny hovudtrafo tilpassa nytt aggregat
- Nytt felt i koplingsanlegg
- Nytt ventilasjonsanlegg
- Fjerning av fangdam

Beskriving av konsekvensar

Miljø

Det er ikkje anadrom fisk som vandrar forbi Trysilfossen. Det er og bygd ei fisketrapp forbi denne fossen, men den har aldri vore i bruk. Tiltaket med auka slukeevne vil gje redusert vassføring over dammen når avløpet er større enn den gamle slukeevna på $33 \text{ m}^3/\text{s}$. Trysilfossen vil få endra landskapsoppleving om vassføringa vert redusert, i dag er fossen tørrlagt 27 døgn i sommarperioden, noko som vil verte 58 døgn med endra slukeevne til $55 \text{ m}^3/\text{s}$ i det nye inntaket. Frå brua over fossen får ein eit visst inntrykk av ein mektig foss når fossen ikkje er tørrlagt. I vinterperioden er det i dag 183 døgn med tørrlagt foss, med ny slukeevne vil det verte 192 døgn. Denne endringa er mindre. Sett bort frå fossen som landskapselement i sommarperioden vil det planlagde tiltaket vil ikkje gje nemneverdig konsekvens på miljøet.

Eidsfossen kraftverk

Beskriving av eksisterande anlegg

Eidsfossen kraftverk er bygd ut i fleire fasar i perioden frå 1917 til 1968, og har totalt fire aggregat. Kraftverket nyttar fallet i Eidsfossen og vassvegen består av tre trykkrøyr som ligg på betongfundament i dagen. Kraftstasjonen er plassert i dagen ved foten av fossen. Det er etablert ei laksetrapp som mellom anna kryssar trykkrøyrret for aggregat 4.

Vassveg

Ny dam med flaumlukke og inntak med nye varegrinder er frå 2007. Inntaket har fem varegrinder som til saman er dimensjonert for ei slukeevne på 50m³/s. Flaumluka på sørsida av dammen er frå 1997. Vassvegen består av tre trykkrøyr som ligg på betongfundament i dagen. Røyr lengda er ca. 125m.

- Aggregat I og II Ø1500/1600mm GUP frå 1990
- Aggregat III Ø1500/1600mm Nagla stålroyr frå 1949
- Aggregat IV Ø2500mm Sveisa stålroyr frå 1969

Då dam og inntak er tilnærma nytt, er tilstanden på desse objekta god. Også trykkrøyra har relativt god tilstand, men for stålroyra må det takast høgde for vedlikehald i form av utvendig og innvendig overflatebehandling.

Generelt

Det må påreknast vesentlege kostnadar for oppgradering av eksisterande utrustning for å ivareta dagen produksjon.

Hovuddata Eidsfossen kraftverk

		Alt. 2.0	Alt. 2.2
			Tilrådd alt.
Idriftsett	År	1917-68	
Brutto fallhøgde	M	32,5	32,5
Slukevne	m ³ /s	26,3	
Effekt turbin III	MW	1,2	
Effekt turbin IV	MW	4,4	4,4
Effekt ny turbin	MW	1,1	9,4
Effekt turbin III	MW	1,2	
Effekt turbin IV	MW	4,4	4,4
Samla effekt		6,7	14,3
Årlig produksjon	GWh	45,2	72,3
Slukeevne oppgradert anlegg	m ³ /s	26,3	50
Produksjonsauke	GWh	0	27,1

Kort omtale av prosjektet

Det er sett på tre moglege tiltak for utviding av eksisterande anlegg. Med dagens installasjonar kan ein køyra heilt ned mot 3-4 m³/s i periodar med lite tilsig. Denne moglegheita vert ivareteken også med auka slukeevne.

Berre alt. 2.2 er nærare omtalt.

Alternativ 2.0

Alternativ 2.0 omfattar utskifting av aggregat I og II, 10 års vidare drift for aggregat III og utskifting deretter, samt vidare drift av aggregat IV. Eksisterande inntak og trykkrøyr behaldast. Total slukeevne i stasjonen behaldast som i dag, 26,3 m³/s.

Alternativ 2.2

Alternativ 2.2 omfattar nedlegging av aggregat I, II og III, vidare drift av aggregat IV, samt bygging av ny kraftstasjon med 2 nye aggregat ved sidan av eksisterande. Total slukeevne aukast til 50m³/s, tilpassa eksisterande inntak.

Omtale av alternativ 2.2

Arbeida vil i hovudsak omfatta fylgjande:

- Leggja ned aggregat I, II og III
- Hovudrevisjon av aggregat IV, inkl. ny turbinregulator, rehabilitering av innløpsventil m/pådrag, eventuelt ny ventil. Bygge ny kraftstasjon ved sidan av den gamle delen (sjå vedlegg). Installera to nye aggregat med samla slukeevne på ca. 33 m³/s. Typisk eit på 10 og eit på 23m³/s. Det minste aggregatet kan køyrast ned til 4 m³/s, moglegvis lågare
- Inntak for nytt trykkrøyr innanfor eksisterande inntak, med bjelkestengsel
- Nye 2 stk trykkrøyr i GRP til nye aggregat, diameter 3 og 2 m. Røyra leggjast nord for eksisterande røyrgate. Traseen kryssar to Ø400mm røyr tilknytte Sandane vassverk. Estimerte kostnader for omsyn til dette er inkludert.
- Installasjon av nye aggregat (nr. V og VI) med slukeevne høvesvis 22,6 og 10 m³/s
- Utviding av eksisterande utløpskanal
- Nye hovudtrafoar for aggregata
- Nytt kontrollanlegg for alle 3 aggregata. Det er gjort ei skjønsmessig fordeling i kostnad mellom nye og eksisterande aggregat
- Nytt koplingsanlegg for alle 3 aggregata
- Maks slukeevne på fullstendig ombygd stasjon vert då 17,4+22,6+10=50 m³/s
- Med nedlegging/sanering av aggregat I-III, kan ein og vurdere å montere eit nytt aggregat nr VI i same lokala.

Beskriving av konsekvensar

Miljø

Ein auka av slukeevna i Eidsfossen frå 26,3m³/s til 50m³/s, eventuelt meir, vil gje to særskilde miljøutfordringar. Det eine vil være omsynet til landskapet då fossen i periodar vil få lågare vassføring. Det andre er omsynet til opp- og nedvandrande laks og sjøaure. Det er avgjerande at det gjennomførast tiltak som minskar faren for at nedvandrande fisk går ut gjennom kraftverket. Det må også vurderast forbetringar av den laksetrappa som står der i dag.

Landskap

Slukeevna til kraftverket i Eidsfossen er låg samanlikna med vanleg utnytting i utbygde fossar. Sjølv om utnyttingsgrada er låg, er det vanleg at fossen er turr det meste av tida i perioden frå om lag 15. oktober til 15. april. Dette varierar sjølvsgagt noko mellom år. Når slukeevna til kraftverket i Eidsfossen aukar til 50, 70 eller 90 m³/s, vil antal dagar utan vassføring i fossen auke betydeleg. Det vil og verte fleire periodar på sommaren då alt vatnet vil gå i kraftverket og at fossen då vert turr. I dag, med 33 m³/s slukeevne, er fossen eit normalår 24 døgn turrlagt i sommarperioden, dette vil gå opp til 58 døgn turrlagt ved ei utbygging med slukeevne på 50 m³/s. Dette er sjølvsgagt negativt for landskapsopplevinga. Det er i sommarperioden at Eidsfossen som landskapselement er viktigast, og blant anna på kommunen sine heimesider vert det referert til den 33 meter høge Eidsfossen som noko som er «verdt å sjå i Glommen». Laksetrappa vert også omtala som ein attraksjon, og her kan ein eventuelt vurdere moglegheita av å gjere laksetrappa meir «turistvenleg» ved å registrere oppvandrande fisk, og synleggjere fisken gjennom denne registreringa. Fossen er skilta som attraksjon frå avkjørsel på E39. I vinterperioden er i dag fossen tørrelagd i 175 dagar. Med auka inntak til 50 m³/s vil dagar med tørrelagging verte 194 i vinterperioden.

Omsynet til fisk

Som omtala i moglegheitstudien frå Sweco er det lite vaksen laks og sjøaure som vandrar opp gjennom fisketrappa og til områda mellom Trysilfossen og Eidsfossen. Det er ikkje kjend om det er gjort særskilde granskingar av kva som er problemet med den trappa som er bygd. I dei seinaste åra er området oppstraums Eidsfossen utnytta til fiskeproduksjon ved at det er planta augerogn i Ryssdalselva, som er eit sidevassdrag som kjem frå sør på strekninga mellom Trysilfossen og Eidsfossen. Dette gjer eit betydeleg bidrag til produksjonen av laks i Glippeelva (Sægrov og Urdal, 2009). Det er difor av stor verdi å syte for at nedvandring av både utgytt vaksen fisk og smolt vil gå føre seg gjennom fossen og ikkje gjennom kraftverket. Det er ikkje kunnskap om vassdraget sin verdi for ål. Dette må utgreiast, og om det er ål i elva må avbøtande tiltak vurderast.

Når ei auka mengd vatn som skal gå gjennom kraftverket i Eidsfossen, må det også påreknast at ein større del av smolten vil gå gjennom kraftverket. Ein større eller mindre del av denne smolten vil døye som følgje av skadar. For at utvidinga av kraftproduksjonen i Eidsfossen ikkje skal bli negativ for laks, er det difor naudsynt å syte for at fisken finn vegen ut over fossen. Utvandringstida for laksesmolt er avhengig av vassføring og temperatur. Nyare granskingar viser at temperatur mogelegvis er den mest avgjerande faktoren. Utvandringstida for laksesmolt i denne delen av landet er vanlegvis frå midten av mai til midten av juni. I denne perioden er det normalt mykje vatn i Glippeelva. Sjølv om slukeevna i kraftverket aukar til 50 m³/s vil det meste av vassføringa gå over dammen og i fossen. Det må likevel reknast med at auka slukeevne gjev auka dødelegheit på laksesmolt. Me anbefalar difor at det gjerast særskilde tiltak for at ein auka mengd av smolten skal finna vegen over fossen.

Fisketrappa i Eidsfossen fungerer dårleg. Det ventast ikkje at auka slukeevne i kraftverket vil ha nemneverdig negativ effekt på fisken sin mogelegheit til å finna inngangen til trappa. Dette føreset at utløpet frå kraftverket vert leda bort mot fisketrappa. For at situasjonen for anadrom fisk i Glippeelva skal verte betre, hadde det vore en fordel om trappa hadde vorte forbetra etter ei utgreiing om kva som ikkje fungerer som det skal slik forholda er no.

Evebøfossen kraftverk

Beskrivning av eksisterande anlegg

Evebøfossen kraftverk er eit elvekraftverk som ligg i dagen på sørsida av elva. Vassvegen består av ein kort kanal og ei betongsjakt som er bygd saman med stasjonen. Det er etablert ei laksetrapp som kryssar under kanalen og som går tett inntil kraftstasjonen, samt at det er ei gammal laksetrapp på nordsida av elva. Like nedstraums kraftstasjonen ligg eit klekkeri for laks.

Vassveg

Vassvegen består av ein kort inntakskanal og sjakt i betong, som er bygd saman med kraftstasjonen. Inntaksluka er i dårleg forfatning og heile vassvegen ber tydeleg preg av elde. Mellom anna er det store lekkasjar fleire stadar. Det vurderast ikkje som lønsamt å foreta reparasjonar eller fornying av eksisterande vassveg. Vassvegen bør rivast og erstattast av ein ny vassveg.

Evebøfossen kraftverk

		Alt. 3.0	Alt. 3.1 Tilrådd alt.
Idriftsett	År	1910	
Fallhøgde	M	6,5	6,5
Slukevne gamalt anlegg	m ³ /s	7	
Turbin	kW	0,35	0,8
Årlig produksjon	GWh	2,4	5,5
Slukevne oppgradert anlegg	m ³ /s	Må sanerast	14
Produksjon	GWh		5,5

Kort beskrivning av prosjektet

Alternativ 3.0

Alternativ 3.0 er ikkje aktuelt, men sanering vil kome på om lag 2,5 mill. kr.

Alternativ 3.1

Alternativ 3.1 omfattar bygging av nytt kraftverk på eksisterande tomt. Slukeevna doblast til 14 m³/s.

Omtale av alt. 3.1

Arbeida vil i hovudsak omfatta fylgjande:

- Riva eksisterande inntak., og beheld delar av eksisterande kraftstasjonsbygg.
- Nytt inntak og dam, med breiare og lengre innløpkanal for rolegare innløpstilhøve
- Oppgradera eksisterande kraftstasjon, med ny Z- eller vertikal S-turbin. Slukeevne $14\text{m}^3/\text{s}$.
- Senka utløpskanalen ca. 1 m og utvida denne på høgre side sett medstraums (utover mot elva)
- Komplett nytt kontroll- og apparatanlegg
- Ny hovudtrafo
- Det vert produksjonstap under hele byggetida, typisk 12 månadar.

Beskrivning av konsekvensar

Val av alternativ

Berre alt. 3.1 er einaste realistiske alternativ sida alt. 3.2 vert svært dyr.

Miljø

Evebøfossen er en sentrumsnær foss som berikar landskapet. Opphavleg var denne fossen eit vandringshinder for fisk.

Landskap

Evebøfossen er i utgangspunktet ein brei og fin foss. Den har betydelege landskapskvalitetar sjølv på temmeleg låg vassføring. Det er ganske mange inngrep å på sørsida av fossen i form av kraftstasjon, klekkeri for elvas eige fiskestamme og fisketrapp. På toppen av fossen er det en dam og inntak til Evebøfossen kraftverk. Slukevna til kraftverket er berre på $7\text{m}^3/\text{s}$, så drifta av kraftverket har lita innverknad på sjølve fossen det meste av året.

Alternativet for utviding av kraftproduksjonen i Evebøfossen går ut på sette inn ei ny maskin med slukeevne på $14\text{m}^3/\text{s}$ i den same bygnaden. Utløpskanalen vil verte noko utvida for å gje plass til den dobla vassmengda. Dette alternativet vil ha små negative konsekvensar for landskapet i og ved fossen.

Omsynet til fisk

Så godt som all smolt av laks og sjøaure produserast på strekninga oppstraums Evebøfossen (Harald Sægrov, pers. med.). Det difor sær viktig at både laks- og sjøauresmolt samt utgytt laks og sjøaure kan vandre ned til sjøen utan å verte skada i kraftverket. Generelt sett har granskingar vist at fisk som passerer gjennom Kaplan-turbinar har større moglegheit for å overleva enn om dei vandrar gjennom ein Francis-turbin. Turbinen som planleggjast plassert i Evebøfossen vil ha relativ lita slukeevne samanlikna med mange andre Kaplan-turbinar, og antal omdreingar pr. minutt vert relativt høgt. Det må difor ventast betydeleg dødelegheit på fisk som vandrar ut gjennom denne maskina.

På same viset som i Eidsfossen vil vi i Evebøfossen foreslå at det i den nye dammen vert laga ei utsparring som står open i mai og juni når det meste av utvandringa går føre seg. Utsparringa bør vera mot den sida der inntaket til kraftverket ligg. Av omsyn til dei viktige oppvekstområda for fisk oppstraums Evebøfossen må den nye dammen ikkje heva vassnivået meir enn det som er gjort i dag.